

Exposició itinerant

Proposta Didàctica

Índex

➤ Presentació	3
➤ Dades bàsiques dels tallers	4
➤ Objectius	7
➤ Competències	9
➤ Continguts curriculars	11
➤ Síntesis de l'exposició	13
➤ Estructuració	14
➤ Materials expositius	15
➤ Exemple d'instal·lació	16
➤ Més informació	19

Presentació

L'Exposició "**Per Catalunya! Vida i mort de Lluís Companys**" és un projecte del Consell Comarcal de l'Urgell amb el suport del Memorial Democràtic (Generalitat de Catalunya) que ha estat dissenyada per Global Desenvolupament específicament com una exposició itinerant perquè pugui viatjar en condicions òptimes per diverses ciutats del país, amb la finalitat d'apropar als ciutadans la figura del president Companys i el complex període històric que va viure.

Aquesta exposició, adreçada a un públic ampli (adults, joves, infants) té una clara vocació didàctica i s'ofereix als centres educatius acompanyada d'uns dossiers de treball específics per a cada cicle educatiu que la converteixen en una bona eina d'aprenentatge per introduir als alumnes en la història de Catalunya durant la primera meitat del segle XX, en uns fets i aconteixements que són antecedents directes de la nostra realitat actual.

Dades bàsiques dels tallers

L'exposició és totalment gratuïta i s'ofereix a les escoles amb el format de tallers didàctics amb un guia especialitzat en aquesta temàtica i un dossier de treball en paper per als alumnes que poden treballar en part durant la visita i amb uns continguts opcionals que poden acabar de respondre posteriorment a l'aula, si el seu professor ho considera adient.

- **Lloc:**
Pati de l'Institut d'Estudis Catalans (Carrer del Carme, 47, Barcelona) (molt a prop de les Rambles i Santa Maria del Pi)

Com arribar: <https://goo.gl/kxcZYZ>

- **Dates:**
Del 10 de setembre al 23 d'octubre
- A qui s'adrecen els tallers didàctics:
 - **Alumnes d'Educació Primària (Cicle Superior)**
 - **Alumnes d'Educació Secundària Obligatoria**
 - **Alumnes de Batxillerat**
- Durada del taller:
1 hora

Opcional: Durada ampliable a 1'5 o 2 hores en funció de la disponibilitat i preferències de cada grup

Metodologia de treball durant el Taller:

- **Part 1 (25 minuts):**
- Recorregut guiat per l'exposició establint un diàleg amb els alumnes que els obliga a comparar la seva realitat actual amb el moment històric mostrat en l'exposició: la primera meitat del segle XX.

- Treball de reflexió entorn d'alguns dels conceptes bàsics de l'evolució històrica recent:
 - o El context polític: dictadura versus democràcia
 - o Les relacions de gènere: situació de la dona a ciutat i al camp
 - o Les condicions de vida dels treballadors: absència de drets laborals, jornades esgotadores, ...
 - o S'aborden altres conceptes en funció de les temàtiques de treball que prioritzi cada professor o equip docent

- **Part 2 (20 minuts):**
- Visionat de l'audiovisual "Lluís Companys. L'home i el mite"

- **Part 3 (15 minuts):**

Treball en comú per comentar les reflexions que els hagi pogut suscitar l'exposició i debatre entorn dels punts i preguntes inclosos en el Dossier de Treball.

Materials de treball:

- Educació Primària. Cicle Superior (10-12 anys)
 - Dossier de treball. Alumnes
 - Dossier de treball. Versió per al professorat

- Educació Secundària obligatòria (12-16 anys)
 - Dossier de treball per als alumnes
 - Dossier de treball. Versió per al professorat

- Batxillerat (16-18 anys)
 - Dossier de treball per als alumnes
 - Dossier de treball. Versió per al professorat

Preparació de la visita:

El taller didàctic es planteja com una introducció al context històric de les primeres dècades del segle XX i a la figura del president Companys. No és necessari un treball previ a l'aula tot i que, a petició del professor, es pot facilitar el material necessari en funció dels continguts que es vulguin prioritzar.

Treball posterior a la visita:

El Dossier de treball que es facilita als alumnes té una part que es completa durant la visita a l'exposició i una part opcional amb materials i propostes per continuar completant posteriorment, com a treball individual o col·lectiu a l'aula, durant 1 o 2 sessions, en funció del temps disponible i dels objectius curriculars de de cada centre.

Com reservar un taller:

Si esteu interessats en reservar un taller cal sol·licitar-lo omplint aquest breu qüestionari:

<http://goo.gl/forms/akjsDFmh4A>

Seguidament els organitzadors es posaran en contacte per tal de concretar dates, horaris i materials sol·licitats.

Més informació:

Global Desenvolupament (Montserrat Coberó)

Dilluns a divendres de 9:00 a 14:00

Telèfon: 609 768 507

Mail: exposiciócompanys@globalment.net

Web: www.globalment.net

Objectius

OBJECTIUS GENERALS:

L'objectiu d'aquesta exposició és contribuir a desenvolupar en els alumnes les habilitats per a ser ciutadans d'un món global i estimular-los l'interès per conèixer i comprendre els processos històrics que han conduït a la realitat política i social que vivim en el present. Alhora es vol estimular el pensament crític, la participació i l'assimilació dels valors fonamentals d'una societat democràtica, per contribuir a formar ciutadans i ciutadanes responsables i participatius, empàtics i solidaris.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

S'adapten a cada cicle escolar. De forma sintètica els objectius assolits amb la participació en aquest taller didàctic són els següents:

Per Educació primària (Cicle Superior):

- Aprendre a assumir els deures ciutadans i els compromisos socials.
- Identificar, analitzar i rebutjar les situacions d'injustícia i discriminació.
- Desenvolupar sentiments d'empatia i actituds que garanteixin el respecte i la convivència entre els diversos grups, segments socials, col·lectivitats culturals o altres.
- Desenvolupar la capacitat d'escolta i d'exposició argumentada de les pròpies opinions i respecte per les dels altres.
- Estimular l'esperit crític per a valorar adequadament els missatges dels mitjans de comunicació i poder construir una opinió pròpia.

Per Educació Secundària:

- Ajudar l'alumne a desenvolupar la consciència històrica pròpia i d'identitat col·lectiva.
- Afavorir la construcció del compromís personal i les habilitats necessàries que contribueixin a l'assoliment d'una societat més lliure, justa, equitativa i cohesionada.
- Conèixer i comprendre críticament el temps passat per entendre el temps present i així constatar que el món en què vivim s'ha configurat a partir de les accions de les generacions que ens han precedit.
- Prendre consciència que les seves actuacions condicionaran el món que heretaran les generacions futures.
- Comprendre els fets i els fenòmens històrics que es van viure a la Catalunya de la primera meitat del segle XX i que fonamenten la realitat actual.

Competències

El taller i els Dossiers de Treball permeten als alumnes desenvolupar determinades competències:

Competències bàsiques

En el decurs de l'activitat, els alumnes desenvoluparan les següents competències bàsiques:

Competències comunicatives:

- Competències lingüístiques: expressió de conceptes complexos
- Desenvolupament de la capacitat d'expressió d'opinions i judicis de forma assertiva.

Competències metodològiques:

- Tractament de la informació
- Ús de les fonts històriques

Competències personals:

- Esperit crític
- Autonomia personal

Competències específiques centrades en conviure i habitar el món:

- Competència social i ciutadana

Competències específiques per a ESO:

Els continguts d'aquesta proposta didàctica entorn de l'exposició "Per Catalunya! Vida i mort de Lluís Companys" permeten als alumnes adquirir competències relatives especialment a la **Dimensió històrica**, però també de forma rellevant a la **Dimensió ciutadana**.

Els tallers didàctics proposats contribueixen de forma directa a que els alumnes assoleixin algunes de les competències clau de l'Ensenyament Secundari Obligatori dins l'**Àmbit social**:

Competència 3. Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals.

Aquest taller didàctic permet als alumnes constatar que la realitat política i social de la Catalunya actual té les seves arrels en els fets i circumstàncies del nostre passat i com, tot el que va succeir durant les primeres dècades del segle XX constitueix un antecedent immediat del nostre present.

Competència 4. Identificar i valorar la identitat individual i col·lectiva per comprendre la seva intervenció en la construcció de subjectes històrics

La figura de Lluís Companys és una de les figures clau del passat recent de Catalunya. El seu estudi permetrà als alumnes avançar en l'assoliment de la comprensió del seu paper històric, alhora que l'anàlisi d'aquesta personalitat ens situa en el context del teixit social, polític i econòmic en que es trobava immers, en la dinàmica de les tensions i conflictes que van activar diversos fenòmens històrics col·lectius com va ser la Guerra Civil Espanyola en el marc d'un context europeu d'expansió dels governs totalitaris.

Continguts curriculars

El taller didàctic vinculat a l'exposició sobre Lluís Companys permetrà als alumnes assimilar, d'una forma amena i experiencial, conceptes relacionats amb diversos **continguts clau del disseny curricular** d'Educació Primària (cicle superior) i d'Educació Secundària Obligatòria.

Continguts per Educació Primària (cicle superior):

- Desenvolupament de les capacitats emocionals i cognitives de presa de decisions, valorant la dignitat, la llibertat i la responsabilitat.
- Reconeixement de les diferències de gènere com un element enriquidor de les relacions interpersonals.
- Valoració de la igualtat de drets d'homes i dones en les famílies i en qualsevol àmbit personal, laboral i social.
- Interpretació crítica de la realitat que ens presenten els mitjans de comunicació, inclòs el llenguatge publicitari, per desenvolupar la capacitat d'elecció responsable.
- Identificació i rebutjament de les causes que provoquen situacions de marginació, discriminació i injustícia social en l'entorn local i en el món, incidint especialment en les referides a l'explotació de la infància.
- Identificació i desenvolupament de sentiments favorables als valors cívics de la societat democràtica (respecte, tolerància, participació, solidaritat, convivència, compromís, justícia, igualtat, llibertat)
- Identificació dels drets i deures individuals i col·lectius en una societat democràtica. Responsabilitat en l'exercici dels drets i deures que ens corresponen com a membres d'un grup.

Continguts per Educació Secundària Obligatòria:

Aproximació a continguts clau:

Aquesta taller didàctic permet assolir coneixements i competències relacionats amb un gran nombre dels continguts clau de les ciències socials (d'acord amb el nou disseny curricular 2015-2016):

1. Textos de les ciències socials: descripció, explicació, justificació, interpretació, argumentació i vocabulari propi.
2. Estratègies comunicatives en situacions d'interacció oral.
3. Cronologia i temps històric.
4. Coneixements històrics temporals.
6. Vincles entre el passat, el present i el futur. L'empatia històrica.
7. La memòria històrica.
8. Elements de canvi i continuïtat entre etapes històriques. Arrels històriques de la contemporaneïtat.
9. El passat recent i el present de Catalunya en el context d'Espanya i d'Europa.
11. Les dones en la història i en les societats actuals.
26. Funcionament del sistema democràtic (les seves arrels contemporànies).
30. Identitats personals i col·lectives. Pertinença i cohesió social.

Síntesi de l'exposició

L'exposició fa un repàs per tota la trajectòria vital del president Companys, des dels seus orígens com a fill d'una família benestant del petit poble del Tarròs (Urgell), passant per l'etapa d'estudiant a Barcelona, la seva trajectòria com advocat laboralista que simultanieja amb l'activitat periodista mentre es desperta la seva vocació política, continuant amb el seu paper com a líder polític reivindicant els drets de pagesos i treballadors i liderant la defensa del primer Estatut de Catalunya davant el Parlament de Madrid.

Seguidament es sintetitzen els anys previs a la Guerra Civil, els principals esdeveniments del conflicte armat i el paper que hi va desenvolupar Lluís Companys al capdavant de la Generalitat de Catalunya. Es clou l'exposició amb l'exili, la detenció per l'exèrcit nazi en territori de la França ocupada, el judici sense garanties al Castell de Montjuïc i fins arribar als tràgics moments que van posar fi a la seva vida en el Fossar de Santa Eulàlia.

La visita a l'exposició finalitzat amb l'audiovisual "Lluís Companys, l'home i el mite" que permet un apropament vivencial i emocional a la personalitat del president Companys, en ocasions a través de les seves pròpies paraules, en altres per mitjà de les descripcions de familiars, amics i adversaris. Es clou amb els darrers moments al Fossar de Santa Eulàlia.

Estructuració

Els continguts de l'exposició i dels Dossiers Didàctics s'estructuren en cinc àmbits conceptuals, precedits per un mòdul introductor i finalitzats amb un element de cloenda:

- **Obertura**
 - Per Catalunya! Vida i mort de Lluís Companys

- **Àmbit 1. Els orígens:**
 - 1 Els Companys, grans propietaris i lliberals
 - 2 Un cabaler del Tarròs
 - 3 Estudiant i activista

- **Àmbit 2. Per una societat més justa:**
 - 1 El despertar de la vocació política
 - 2 Al costat dels treballadors
 - 3 Premsa i canvi social
 - 4 Els drets dels rabassaires

- **Àmbit 3. Liderant la política catalana:**
 - 1 Un lideratge creixent
 - 2 En defensa de l'Estatut
 - 3 Presidint la Generalitat

- **Àmbit 4. Temps de Lluita:**
 - 1 Alçament i Guerra Civil
 - 2 Derrota i exili

- **Àmbit 5. Per Catalunya !**
 - 1 Detenció il·legal
 - 2 Consell de guerra
 - 3 Execució!
 - 4 El naixement del Mite

- **Epíleg:**
 - Cloenda i crèdits

- **Audiovisual :**
 - Lluís Companys. L'home i el mite

Materials expositius

L'exposició **"PER CATALUNYA! Vida i mort de Lluís Companys"** ha estat dissenyada específicament per a la itinerància. Els seus materials tenen un procediment de muntatge i desmuntatge fàcil i ràpid i són adaptables a espais de característiques molt diverses.

Mòduls informatius:

- 6 lones verticals d'introducció a cada un dels 5 apartats en que s'estructuren els continguts.
 - o Dimensions: 60 cm d'ample x 200 cm d'alçada
- 17 lones verticals que desenvolupen els continguts dels diferents temes que integren els 5 apartats en que s'estructura la informació exposada.
 - o Dimensions: 140 cm d'ample x 200 cm d'alçada
 - o Estan impreses per les dues cares per facilitar la creació d'instal·lacions originals, adaptables als espais més singulars.

Audiovisual:

- Un audiovisual de 20 minuts de durada que ofereix una visió acurada i propera de la personalitat del president, posant de relleu els elements més significatius. Recrea la darrera nit al Castell de Montjuïc i el descens al Fossar de Santa Eulàlia.

Exemple d'instal·lació

Dins un edifici històric: Ajuntament de Tornabous (S. XVI)

El format totalment mal·leable de l'exposició permet adaptar cada mòdul expositiu a les característiques de les diferents estructures arquitectòniques de l'espai expositiu per tal d'assolir una instal·lació que posi de relleu els punts més atractius de l'edifici.

Més informació:

Montserrat Coberó

Global Desenvolupament

Dilluns a divendres de 9:00 a 14:00

Telèfon: 609 768 507

Mail: exposiciócompanys@globalment.net

www.globalment.net

Reserves:

Si esteu interessats en reservar un taller podeu fer-ho a través d'aquest qüestionari:

<http://goo.gl/forms/meojggPzt2>

Exposició i activitats didàctiques ofertes per:

Institut
d'Estudis
Catalans

Amb la col·laboració de:

Exposició produïda per:

Amb el suport de:

AJUNTAMENT
DE TORNABOUS

Disseny i gestió de l'exposició i els tallers:

